

Süper İzin Kanunu ile Madencilik Mevzuatında Öngörülen Değişiklikler

14 Ağustos 2025

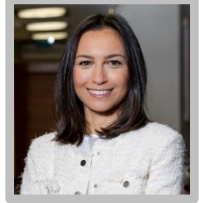
“Süper İzin Kanunu” olarak da anılan 7554 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un (“Kanun”) yenilenebilir enerji yatırımları bakımından getirdiği yeniliklere 6 Ağustos 2025 tarihli makalemizde değinmiştik. Bu yazımızda Kanun’un madencilik mevzuatında yaptığı düzenlemeleri inceledik.

Yeni Tanım ve Kavramlar

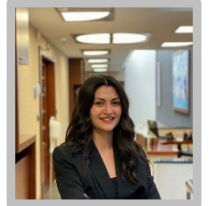
Kanun ile, 3213 sayılı Maden Kanunu’na (“Maden Kanunu”) “stratejik maden” ve “kritik maden” tanımları eklenmiş, stratejik veya kritik madenlere ilişkin madencilik faaliyetleri için 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri doğrultusunda acele kamulaştırma yapılabileceği öngörülmüştür. Arz kesintisi veya yüksek fiyat artışı hâlinde ciddi ekonomik sorunlar veya güvenlik zafiyeti doğurabilecek, sanayi üretiminin temel girdilerinden olan ve yüksek arz riski taşıyan madenler “kritik maden” olarak, ulusal güvenlik ve ekonomik refah için yüksek öneme sahip olan ve iç veya dış etkenler nedeniyle arzı kısıtlanabilecek madenler ise “stratejik maden” olarak tanımlanmıştır.

IV. Grup madenler ile stratejik ve kritik madenleri konu alan faaliyetlere izinler bakımından ayrıcalıklı bir statü tanınmış ve alınması gereken izinlere ilişkin olarak idareler arasında çıkabilecek ihtilafların yargı organlarına başvurulmaksızın çözülebilmesini teminen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Hazine ve Maliye Bakanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile ilgili izinler hakkında karar vermeye yetkili bakanlıkların bakanlarından oluşacak bir “Kurul” kurumu düzenlenmiştir.

Bağlantılı pek çok değişikliği beraberinde getiren “rehabilitasyon” kavramı da, “rehabilitasyon bedeli hesabı” ve “tahsil dairesi” tanımları ile birlikte Maden Kanunu’ndaki yerini almıştır.

Ayşe Eda Biçer
Ortak

Elsu Doğa İncesu
Avukat

Engin Güçlüoğulları
Stajyer Avukat

Çevresel Etki Değerlendirmesi ile İlgili Değişiklikler

Çevresel Etki Değerlendirmesi (“ÇED”) Yönetmeliği'nin Ek-2 tablosunda yer alan faaliyetler ile ilgili yapılan değerlendirmede önceden uygulanan “ÇED Gerekli Değildir Kararı” ifadesi kaldırılmış olup tüm projeler için ortak bir değerlendirme sistemi getirilmiştir. Ayrıca, ÇED ile diğer izin süreçlerinin eş zamanlı olarak yürütülebilmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

ÇED işlemlerinde, ilgili kurumların görüşlerini en geç üç ay içinde vermeleri, talepleri halinde bir ay ek süre tanınması öngörülmüştür. ÇED Yönetmeliği'nde yapılan son değişiklikler ile aynı doğrultuda, halihazırda izin vermiş kurumların, ÇED sürecinde olumsuz görüş veremeyeceği hükme bağlanmıştır.

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (“MAPEG”) tarafından ruhsat düzenlenmeden önce ilgili kurumlardan izin alınması, Orman Genel Müdürlüğü tarafından verilecek izinlerin ÇED ihtisasına ve gerekliliklerine uygun çerçevede hazırlanması, böylelikle bu izinlerin ÇED sürecinde de esas alınması, Maden Kanunu'nun 7. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince verilen iznin hem işletme ruhsatına geçiş hem de temdit sürecinde ilgili idareyi bağlaması, gerekli mali yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve taahhütlerin alınması üzerine diğer işlemlerin tamamlanması öngörülmüştür. Söz konusu izin süreci dört ayla sınırlandırılmıştır.

Arama Faaliyeti, Ruhsatlandırma Süreçleri, İzinler ve Teminatlar

Arama Faaliyeti

Arama ruhsatı dönemine ilişkin yükümlülükler yeniden düzenlenerek IV. Grup madenlerde detay arama döneminin, diğer madenlerde genel arama döneminin sonuna kadar üç boyutu ve miktarıyla rezerv belirlenmiş olarak işletme ruhsat talebinde bulunma yükümlülüğü getirilmiştir.

Arama faaliyetlerini projelerine uygun yürütmeyen ruhsat sahipleri için teminatın iradı yaptırımı, asgari faaliyetleri gerçekleştirilmeyen ruhsat sahipleri için ise ruhsatın iptali yaptırımı öngörülmüştür.

Bunun yanında, yatırım programının iki yıl üst üste yüzde ellinin altında gerçekleştirilmesi durumunda verilen teminatın irat kaydedileceği ve ruhsatın iptal edileceği düzenlenmiştir. Maden arama ruhsatı düzenlenebilmesi için toplam yatırım tutarının yüzde beşi kadar yatırım teminatı sunma zorunluluğu getirilmiştir.

Ruhsatlandırma Süreçleri

I., II., III. ve V. grup maden ruhsatları ihale edilebilir hale getirilmiş; gerek görüldüğünde II. grup (b) ve IV. grup ruhsatların da ihaleye tabi tutulabileceği düzenlenmiştir.

Herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş bütün alanların ihale ile ruhsatlandırılması gerekliliği yerine, rezerv varlığına ilişkin herhangi bir verinin bulunmaması gibi belirli durumlarda ilgili alanları genel hükümler uyarınca ruhsatlandırma imkânı getirilmiştir.

Ruhsat bedellerinde %30 oranında indirim yapılmış, bunun yanında rehabilitasyon bedeli ruhsat bedelinden ayrıştırılarak ruhsat bedeli kadar bir tutarın rehabilitasyon bedeli olarak ayrıca ödenmesi düzenlenmiştir. İşletme ruhsatı bedelinde yapılan indirimin genel bütçe gelirlerinde sebep olacağı azalmayı telafi etmek amacıyla ruhsat bedellerinin genel bütçeye gelir kaydedilecek payı %50'den %70'e çıkarılmıştır. Ayrıca, mevcutta en az işletme ruhsat bedeli kadar alınan asgari devlet hakkı miktarı ruhsat bedelinin %50'si oranında artırılmıştır.

İzinler

Devlet ormanlarında MAPEG'e bedelsiz izin verilmesi, izinle birlikte izin alanında madencilik faaliyetlerine yönelik tasarruf yetkisinin madencilik faaliyetleri sonlanıncaya kadar MAPEG'e geçmesi, MAPEG'in kendisine verilen izin şartlarıyla bağlı kalmak kaydıyla bu alanları kendi mevzuatına göre ruhsatlandırabilmesi, arama ruhsatı döneminde yükümlülüklerini yerine getirerek işletme ruhsatı talebinde bulunmuş yatırımcıya ancak aleyhe yargı kararı, mücbir sebep veya önceden verilen izni geçersiz kılan kısıtlayıcı yasal bir hüküm ortaya çıkması halinde izin verilmemesi hükümleri getirilmiştir.

Madencilik faaliyeti için ruhsat düzenlendikten sonra alanın izne tâbi hâle gelmesi durumunda dahi madencilik faaliyetlerine devam edileceği hükme bağlanmıştır. Ruhsat sahasında kültür varlığının tespiti halinde ise ruhsat hakkının bitimi beklenilmeksizin yatırım sahibine tazminat ödenmek şartıyla ruhsat hakkını sonlandırma imkânı öngörülmüştür.

Zeytinlik Alanlarda Madencilik Faaliyetleri

Zeytinlik alanlarda belirli şartların karşılanması ve madencilik faaliyeti yürütülecek kısımdaki zeytin ağaçlarının taşınması şartıyla madencilik faaliyetlerine izin verilmiştir.

Zeytinlik olarak kayıtlı alanlar veya fiilî olarak üzerinde zeytinlik bulunan alanlarda madencilik faaliyeti yürütülen her yıl için, bu sahaların rehabilitasyon çalışmalarını temin etmek üzere ruhsat sahibinden işletme ruhsat bedeli kadar ayrıca bir tahsilat yapılması hükme bağlanmıştır.

İlave bir koruma olarak, zeytinlik alanların rehabilitasyonu için, ilgili sahalarda madencilik faaliyetleri öncesinde bulunan zeytin ağacı sayısı ile aynı sayıda zeytin ağacı dikilmesi zorunluluğu öngörülmüştür.

Maden Sahalarının Rehabilitasyonu

Kanun ile rehabilitasyon kavramı bir tanıma kavuşturulmuş ve "madencilik faaliyetleri nedeniyle bozulan, topoğrafyası değişen alanlara yönelik; emniyetli hâle getirme, düzenleme, duraylılığı sağlama, düzeltme, üst toprağı serme, tohum ekme, fidan dikme, arazi yapısı uygun yerlerde rekreasyon alanları oluşturma, bitkilendirme, ağaçlandırma, kimyasal ve fiziksel iyileştirme kapsamında yapılan çalışmalar" şeklinde tanımlanmıştır. Bu şekilde, rehabilitasyon sürecinde ruhsat sahiplerinden gerçekleştirmeleri beklenen rehabilitasyon çalışmalarının kapsamı biraz daha netlik kazanmıştır.

Yukarıda da değinildiği üzere, daha önce "çevre ile uyum teminatı" olarak anılan rehabilitasyon bedeli, ruhsat bedelinden ayrıştırılarak ruhsat bedeli kadar bir tutarın rehabilitasyon bedeli olarak ayrıca ödenmesi zorunluluğu getirilmiştir. Rehabilitasyon bedellerinin vadeli hesaplarda nemalandırılacağı, rehabilitasyon bedeli ve nema gelirinin yalnızca rehabilitasyon için kullanılacağı, haczedilemeyeceği, rehnedilemeyeceği ve temlik edilemeyeceği düzenlenmiştir. Ruhsat sahiplerinin faaliyet süreci boyunca yapabileceği pek çok başvuru için, rehabilitasyon bedelinin tam olarak ödenmiş olması koşulu öngörülmüştür.

Madencilik faaliyeti yürütülen alanların rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla MAPEG tarafından belirlenen yükümlülükler yerine getirilinceye kadar üretim faaliyetinin durdurulabileceği hükme bağlanmıştır.

Son olarak, bir geçiş hükmü ile, Kanun'un yürürlük tarihinden önce çevre ile uyum teminatı teminat mektubu olarak verilmiş olan ruhsatlarda, Kanun'un yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, herhangi bir bildirim yapılmaksızın, teminat mektubuna konu tutar kadar bedelin rehabilitasyon bedeli hesabına nakden yatırılması zorunlu kılınmıştır. Aksi takdirde teminat mektuplarının MAPEG tarafından nakde çevrilerek rehabilitasyon bedeli hesabına aktarılacağı hükme bağlanmıştır.

Sonuç

7554 Sayılı Kanun'un beraberinde getirdiği kapsamlı değişiklikler arasında madencilik mevzuatına ilişkin de esaslı yenilikler bulunmaktadır.

Rehabilitasyon, ÇED, izin ve ruhsatlandırma süreçleri, arama faaliyeti ve teminatlar odağında yoğunlaşan güncel düzenlemelerin, maden mevzuatının çehresini hem çevresel sorumluluk hem de yatırım verimliliği açısından değiştirme ve sektör genelinde stratejik planlamayı güçlendirme potansiyeline sahip olduğu söylenebilir.